

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe: Historiográfia 2: Az építészettörténet-írás története				
Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége: Ferkai András andras.ferkai@gmail.com				
Kód: M-DE 202	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): Designelmélet MA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): tavasz	Kredit: 5	Tanóraszám: 3 Egyéni hallgatói munkaóra: 280 perc/hét
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): nincs				
A kurzus célja és alapelvei: <p>A Historiográfia 2. kurzus célja a történetírás dilemmáit ebben a félévben az építészet példáján tárgyalni. Az építészettörténet tudományának kialakulását, fejlődését, módszereinek változását nem a kezdetektől vizsgálja, hanem kizárólag a modern építészet történetírásán keresztül, az 1930-as évektől az 1980-as évekig megjelent, meghatározó szerepű művek és recepciójuk elemzésével. A szemináriumi munka során a legfontosabb könyveket és tanulmányokat, a hozzájuk csatlakozó, őket értékelő, velük vitatkozó recenziókkal együtt olvassuk és vitatjuk meg.</p>				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
Tudás: 1) Behatóan ismeri a historiográfia alapfogalmait és koncepcióit, és ezeket alkalmazni tudja az építészet történetének vizsgálatában. 2) Átfogó ismeretei vannak az eszme- és kultúrtörténet, illetve az építészet történetének fontos közös és egymástól elkülönülő történetéről. 3) Meggyőzően ismeri az építészettörténeti diszciplína történetírásainak egyedi szakszavakait, így például sajátos forrástipológiáját és forráskutatói módszereit.				
Képesség: 1) Képes világosan különbséget tenni a különféle történetírói stílusok, attitűdök és hagyományok között. 2) Historiográfiai érvekre támaszkodva képes önálló szakmai álláspontot kialakítani a jelen szakmai kérdéseiben. 3) Historiográfiai ismereteinek fényében képes az általa művelt szaktörténeti területek innovatív és kreatív fejlesztésére.				
Attitűd: Elkötelezett saját szakterülete történeti stúdiumainak elmélyült megismerése iránt.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:				

01. (25.02.19) BEVEZETÉS. FOGALOMTISZTÁZÁS

* Mit jelent a historiográfia és mire jó? Kinek szól az építészettörténet és kik írják? Mikor és hogyan vált el a művészettörténet diszciplinájától? Különbözik-e a modern építészet történetének írása a régebbi korokétól?

* A félév menete, munkamódszere, feladatok és értékelésük.

Ajánlott irodalom: **Andrew Leach: *What is Architectural History?*** Cambridge – Malden: Polity Press, 2010. (drive-ban megosztva)

02. (25.02.26) A HAGYOMÁNYOS, „OBJEKTÍV” ÉPÍTÉSZETTÖRTÉNETÍRÁS (ÉS ELŐZMÉNYEI).

* **Henry-Russell Hitchcock: *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries***, Penguin Books, Baltimore 1958. FSzEK 720.3 H 71. <https://www.gutenberg.org/cache/epub/70079/pg70079-images.html> (online olvasható);

* ELŐZMÉNY: **Philip Johnson & Henry-Russell Hitchcock: *Modern Architecture. International Exhibition***. New York: MoMA 1932. https://assets.moma.org/documents/moma_catalogue_2044_300061855.pdf

* ELŐZMÉNY: **H.R. Hitchcock: *Modern Architecture: Romanticism and Reintegration***, Payson & Clarke Ltd., New York 1929 (drive-ban megosztva).

03. (25.03.05) ELKÖTELEZETT MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÖRTÉNETÍRÁS 1.

* **Nikolaus Pevsner: *Pioneers of the Modern Movement from William Morris to Walter Gropius***, London 1936;

* N. Pevsner: *Pioneers of Modern Design from William Morris to Walter Gropius*. New York: MoMA, 1949;

* **Nikolaus Pevsner: *A modern formatervezés úttörői***, Bp.: Gondolat Kiadó, 1977.

<https://digitalia.lib.pte.hu/hu/pub/pevsner-nikolaus-a-modern-formatervezes-uttoroi-gondolat-bp-1977-278>

04. (25.03.12) PROGRESSZÍV KRITIKA – A TANÍTVÁNY VISSZAVÁG

Reyner Banham: *Theory and Design in the First Machine Age*, London: Architectural Press, New York: Praeger, 1960. MOME: C 4231; BMGE-OMIKK: 705.588.

https://monoskop.org/images/6/65/Banham_Reyner_Theory_and_Design_in_the_First_Machine_Age_2nd_ed.pdf

05. (25.03.19) ELKÖTELEZETT MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÖRTÉNETÍRÁS 2:

* **Sigfried Giedion: *Space Time and Architecture. The Growth of a New Tradition***. Cambridge MA: Harvard University Press, 1941. FSzEK 72.01 72(091) 711.4(091).

<https://dokumen.pub/qdownload/space-time-and-architecture-the-growth-of-a-new-tradition-reprintnbsped.html>

* ELŐZMÉNYE S. Giedion: *Bauen in Frankreich. Bauen in Eisen. Bauen in Eisenbeton*. Stuttgart, 1928. BMGE-OMIKK 801.808.

<https://www.getty.edu/publications/virtuallibrary/pdf/9780892363193.pdf>

06. (25.03.26) KORREKCIÓ A HÁBORÚ UTÁN:

Leonardo Benevolo: *The History of Modern Architecture*, London: Routledge & Kegan Paul, 1971. MOME: G 9000 (olasz eredeti 1960), D 902, 903 (német, 1964); OMIKK: C 83589/1-2, 806.902/1-2 (mindegyik németül). (részletei drive-ban megosztva)

07. (25.04.02) A MODERN NEM A VÉGÁLLOMÁS?

* **Bruno Zevi: *The Modern Language of Architecture***. Seattle: University of Washington Press, 1978. MOME: C 3386.

<https://pdfcoffee.com/qdownload/bruno-zevi-the-modern-language-of-architecture-pdf-free.html>

- * ELŐZMÉNYEK: B. Zevi: *Storia dell'architettura moderna*, 1955. FSZEK 8-24402;
- * B. Zevi: *Architecture as Space. How to look at Architecture*, New York: Horizon Press, 1957. <https://dokumen.pub/qdownload/architecture-as-space-0306805375-9780306805370.html>
- * B. Zevi: *Az építészet megismerése*, Bp., 1964. MOMÉ C 1962, D 777; FSZEK 8-223387.

08. (25.04.09) KRITIKAI TÖRTÉNETÍRÁS 1.

* **Manfredo Tafuri and Francesco Dal Co: *Modern Architecture***, New York: Harry Abrams, 1979 (eredeti olasz kiadása: *Architettura Contemporanea*, 1976). MOMÉ: E 2853; OMIKK: 908.962. (részletei drive-ban megosztva). Második kötet letölthető:

<https://pdfcoffee.com/modern-architecture-volume-2-of-history-of-world-architecture-by-manfredo-tafuri-francesco-dal-co-pdf-free.html>

* M. Tafuri: *Architecture and Utopia*. FSZEK 8-106421. BMGE-OMMIKK 606.451;

* M. Tafuri: *Theories and History of Architecture*, New York: Harper & Row, 1979 (eredeti olasz kiadása: 1968), MOMÉ: C 3386. BMGE-OMIKK: 812.198.

09. (25.04.16) POSZTMODERN KRITIKA

Panayotis Tournikiotis: *The Historiography of Modern Architecture*, Cambridge – London: The MIT Press, 1999. FSZEK 720.3 T 80. (részletei drive-ban megosztva)

10. (25.04.23) KRITIKAI TÖRTÉNETÍRÁS 2.

* **Kenneth Frampton: *A modern építészet kritikai története***, Bp.: Terc, 2002 (első angol kiadása: 1980). MOMÉ C 11669, 11670. (részletei drive-ban megosztva);

* **K. Frampton: *Towards a Critical Regionalism: Six Points for an Architecture of Resistance***, In: Hal Foster (Ed): *The Anti-Aesthetic. Essays on Postmodern Culture*, Washington: Bay Press. 1983. 16-30. <https://modernindenvr.com/wp-content/uploads/2015/08/Frampton.pdf>

11. (25.04.30) KRITIKAI TÖRTÉNETÍRÁS 3.

* **Réjean Légaunt: *Architecture and Historical Representation*** (drive-ban megosztva)

Hozzá tartozik: William J. R. Curtis: *Ideas of Structure and the Structure of Ideas: Le Corbusier's Pavillon Suisse, 1930-1931*. (drive-ban megosztva);

* **Beatriz Colomina: *The Split Wall: Domestic Voyeurism*** (drive-ban megosztva);

12. (25.05.07) ÖSSZEFOGLALÁS

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A hallgatók tennivalói, feladatai:

A bevezető óra után következő tíz szeminárium az összes hallgató aktív részvételével zajlik. Az egyes órákhoz tartozó építészettörténeti művek (kövér betűkkel szedve) közül mindenki választ egyet és az adott órára 20 perces referátummal készül fel a megadott irányelvek alapján. A többi órára 10 perces korreferátummal készülnek: a fenti művekről szóló recenziókból, kritikákból választva egyet-egyet. Ezek alapján közösen vitatjuk meg a felmerült kérdéseket. Az olvasnivalókat a félév elején feltöltöttem a Drive megfelelő felületére.

A félév végén a viták alapján javított, tovább fejlesztett referátumot írásban (pdf formátumban) kérem leadni.

A tanulás környezete:

Tanterem (B101) és drive

Értékelés:**Teljesítendő követelmények:**

személyes órai jelenlét, aktív közreműködés a témák megtárgyalásában. Egy referátum megtartása a választott könyvről prezentációként, a többi órán egy-egy korreferátum tartása (a könyvhöz kapcsolódó recenziókból). A referátumokat és korreferátumokat e-mailhez csatolt, névvel ellátott pdf fájlban kérem hétről-hétre elküldeni, a vonatkozó tanóra előtti napon délig.

A referátumot a félév végén – a szemináriumok alapján javított – írott formában is le kell adni (terjedelem 8-10 ezer karakter).

Értékelés módja:

a szóbeli prezentációk és a félév végén leadott referátum értékelése

Az értékelés szempontjai:

az olvasottak lényegének megragadása, elemző készség, historiográfiai módszerek felismerése, vitakészség

Az érdemjegy kiszámítása:

órai aktivitás 20%; referátum prezentációja 30%; referátum írott formában 50%.

Kötelező irodalom:

Andrew Leach: *What is Architectural History?* Cambridge – Malden: Polity Press, 2010. (drive)

Panayotis Tournikiotis: *The Historiography of Modern Architecture*, Cambridge MA – London: The MIT Press, 1999.

Raadás: Mary McLeod (2017): *Modernism, Histories of Postwar Architecture*, No. 1. 2017.

<https://hpa.unibo.it/article/view/6726/6565>

Ajánlott irodalom:

A választandó könyvek és recenziók, az egyes órákhoz sorolva, a drive-ban lesznek elérhetőek

Egyéb információk:**Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:**

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

megbeszélése az első tanórán